

נקודה שבועית

רעיון לשיח חינוכי חברתי מתוך הפרשה

פרשת ניצבים וילך

"כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום, לא נפלאה היא ממך ולא רחקה היא... כי קרוב אליך הדבר מאד בפיה ובלבבך לעשתו."

(דברים ל' י"ג י"ד)

ני קרוב אליך הדבר מאד

פתיח: מסמנים על הלוח קו ארוך מקצה לקצה. בקצה הימני רושמים: קל מאד. בקצה השמאלי רושמים: קשה מאד.

שאלה: האם לחזור בתשובה זה קל או קשה?

מזמינים כל אחד מהמשתתפים לבוא ולסמן את הנקודה על הקו שלפי דעתם מסמנת את רמת הקושי הכרוך בחזרה בתשובה. (ניתן גם להיעמד באופן פיזי על ציר שיוגדר על הרצפה מקצה אחד של הכיתה לקצה השני, כשכל משתתף מתמקם על הקו במקום שנראה לו נכון, כך שנוצרת מעין שורה.)

דיון: הסבירו את הבחירה שלכם. למה לתחושתכם לחזור בתשובה זה קל/קשה? מהם הגורמים לקושי? **סבב שיתוף.**

כעת נצפה בהרצאה קצרה, בה ננסה להעמיק מעט בעניין הזה. הצטיידו בדף ועט, ותוך כדי הרצאה רשמו **משפט אחד** או רעיון אחד שדיבר אליכם במיוחד. לאחר מכן נשתף בנקודות שרשמתם.

סרטון: "בפיה ובלבבך לעשותו" (הרב פנחס ארז שליט"א) ([קישור <<<](#))

סבב שיתוף: תובנות ורעיונות מתוך ההרצאה.

אכן, על פי דרך הטבע, תשובה אמורה להיות דבר קשה עד בלתי אפשרי. איך ייתכן לשנות דבר שכבר קרה?

מובא בירושלמי (מכות ב) **שאלו לחכמה, חוטא מהו עונשו? אמרו להם: חטאים תרדוף רעה. שאלו לנבואה: חוטא מהו עונשו? אמרה להן: הנפש החוטאת היא תמות. שאלו לקודשא בריך הוא: חוטא מהו עונשו? אמר להן: יעשו תשובה ויתכפר לו.**

לפי החכמה והנבואה, אכן מי שחוטא צריך להיענש, ואין לו אפשרות לתקן. בעולם הטבעי, חפץ שנשבר- נשבר. אבל הקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו, נתן לנו את המתנה הגדולה הזו, מעל לטבע, **והוא בעצמו מחזיר אותנו אליו בתשובה שלימה.**

היצר הרע מנסה להתחבר לתחושה הטבעית שלנו, כאילו שתשובה היא קשה עד בלתי אפשרית, ולייאש אותנו, כדי שבכלל לא ננסה, אבל למעשה זה קל!

בפרשת ניצבים נכתב (לדעת הרמב"ן), שמצוות החזרה בתשובה אכן נדמית לאדם כדבר קשה מאד, אך לא כך הדבר. "לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה. ולא מעבר לים הוא לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה ונעשנה" אדם מרגיש שאין לו יכולת לחזור בתשובה. זה דבר שנמצא בשמים, או מעבר לים. מקומות שאינם ברי השגה.

אבל באמת: "כי קרוב אליך הדבר מאד בפיה ובלבבך לעשתו" **חידה:** אוטובוס אחד יצא ברגע זה מירושלים, והוא נמצא ביציאה מהעיר, לכיוון תל אביב. אוטובוס שני יצא הרגע מחיפה לכיוון ירושלים. איזה אוטובוס קרוב יותר לירושלים?

במחשבה ראשונה, נדמה כי האוטובוס הראשון קרוב יותר. הרי האוטובוס השני נמצא עשרות קילומטרים מירושלים. אבל במחשבה שניה, מי מהשניים יגיע קודם לירושלים? הרי האוטובוס שיצא מירושלים, הולך ומתרחק ממנה, אבל האוטובוס מחיפה, שאמנם נמצא רחוק, הוא בדרך אליה. בסופו של דבר הוא יגיע...

גם אם אנחנו עדיין מרגישים רחוקים מתשובה שלימה, צריך לזכור שברגע שעלינו על הדרך, זה כבר נחשב כאילו אנחנו שם. ברגע שפתחנו פתח כפתחו של מחט, הקב"ה יפתח לנו כפתחו של אולם.

אז איך עושים את זה?

הגאון רבי שלום שבדרון זצ"ל סיפר שרבו הגאון רבי יהודה לייב חסמן זצ"ל, יעץ לו: 'תשובה איזה דבר קל תוכל לקבל על עצמך, קבלה קלה שתוכל לעמוד בה כל ימות השנה, ולאחר שתמצא, תחלק את הקבלה הזו לחצי, וקבל על עצמך רק חצי ממנה!'

סיכום: חשבו על נושא שבו אתם רוצים להשתפר (חרטה), אמרו מה היה החטא (ויודו) ונסו למצוא פעולה קטנטנה של שינוי, שתוכלו לעמוד בה בהתייבות בקלות לאורך זמן. כעת קבלו על עצמכם **חצי מזה** (קבלה), והנה בס"ד קיימתם את מצוות תשובה.. קל, לא?

סבב שיתוף ברעיונות לקבלות קטנות.